

DOMOVINA

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Uredništvo je v Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovoljito frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krona. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravništvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krona temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Iz Rusije.*

Dopis iz Rusije.

Vsa zapadna Evropa in nje časopisje je složno z rusko revolucijo; z našimi revolucijonarji vred hrabro napada carja, ministre in dostojanstvenike vsake vrste, v katerih vidi samo črne zločince, krvoločne tirane, tlačitelje prostosti in dušitelje svobodne misli. S kratka car in ves njegov vladni sistem sta kriva vsej nesreči, v kateri hira ruski narod. — Proč z njim in narod bo prost, bo kulturn, bogat in srečen, tako mislijo, govore in pišejo pri nas in po vsej Evropi. Jeli pa to tudi vse res — to je pač drugo vprašanje. Nečem na slepo zagovarjati carizma, ali kakor bi ga lahko imenoval moskovskega cezaro-papizma, nočem podslanjati hrbet činovniški korupciji in samovoljnosti, ker vem, da so to zla, kakršnih vi na zapadu ne poznate in da bi je bilo treba ublažiti, če ne popolnoma odstraniti. Toda vse to bi se imelo doseči potom reform, potom normalnega, živega razvoja, ne potom nasilstva in krvave revolucije.

Poglejmo malo na karto Rusije, pomislimo nekoliko o nje razsežnosti, nje geografski legi in pa o nje prebivalstvu, in prepričali se bomo, da to ni dežela, ni država v smislu zapadno in srednje evropskih držav; Rusija je kontinent, je svet za se, katerega treba meriti s posebnim merilom ter presojati njega razmere s posebnega stališča.

Rusija meri 22.470.000 kvadratnih kilometrov ter šteje vsaj 143 milijonov prebivalcev (Avstrija sama brez Ogrske, meri 300.232 kvadratnih kilometrov ter šteje 24.537.834 prebivalcev) ali z drugimi besedami, rusko ozemlje je tako prostrano, kakor ozemlje cele ostale Evrope, podnebje, prebivalstvo njega kulturne in gospodarske razmere so pa bolj različne in bolj od sebe oddaljene nego je to v zapadni in severozapadni Evropi. V Rusiji prebiva kakih dvanajst indo-evropskih narodov in plemen in ravnotoliko mongolskih (finskih in tartarskih) ljudstev. Zastopniki vseh teh narodnosti, možje iz Arhangela in iz Besarabije, od Kariškega in Kaspiškega morja, Kristjani vseh izpovedanj, Mohamedanci, Židje in Budisti morali bi imeti sedež in glas v ruskem parlamentu. Ruska parlamentarna vlada naj bi pa po enem kopitu vladala in upravljala ta tako pisan, in v vsakem obziru tako neskladen in komaj še za silo in le na oko v jedno državno obliko in državno celoto sklenjen ruski svet. Sloga bi v takem parlamentu bila nemogoča in nemogoča tudi močna vlada, kajti zastopniki vseh

teh narodov in narodičev bi kaj kmalu začeli boj za svoje majhne koristi brez obzira na državno celoto; vsak bi delal vladi neprilike samo zato, da na ta način pribaranta, prilaska ali izsili posebnih ugodnosti in privilegij za svoje pleme. In koliko je teh plemen? Poleg Rusov žive pri nas še: Malorusi, Poljaki, Belti in Leti, Švedi in Armenci, Čeremisi in Mongolci, Esti, Fino-Kurelci, Baškirci, Kirgizi, Laponci, Kalmiki, Burjati itd. Spomnite se za trenotek na avstrijske razmere in pomislite, kako bi se le ti ljudje tiščali narazen, kako bi baš v ruskem parlamentu ščuvali proti celokopnosti države, v parlamentu podkupavali bi pod imuniteto ugled in avtoriteto državnih oblastev ter morili in tlačili idejo ruske države. Poslednje se je že godilo v razpušeni dumi — in če bi bila še par mesecev zborovala, začeli bi se bili v njej tudi narodnostni boji. Pomislite vse to in recite: ne pomeni li parlamentarna vlada za Rusijo toliko, kolikor razmrvenje in razdrobljenje cele države v posamične narodnostne in verske odlomke in slabotne državice, od katerih bi nobena ne imela dovolj moči vzdržati svojo politično in kulturno samostojnost? Carizem, ali celo cezaropopizem je zlo, veliko zlo, pravite vi v zapadni Evropi — in vendar je to veliko zlo služilo veliki ideji. Carizem je hotel te pestre množice raznih ras, narodov in plemen, govorečih toliko različnih jezikov, izpovedujočih toliko raznih in nasprotnih si ver, preliti in prekovati v en sam — narod, govoreč en sam jezik, imajoč eno samo vero in služeč enemu samemu političnemu smotru: velikosti in mogočnosti ruskega naroda, ruske države. To je pač velika, nečloveško velika ideja, ki se ne da tako gladko izvesti, kakor si to žele nekatere rahločutne duše. Zgradba in utrjevanje velikih držav, notranja organizacija velikih narodov niso posli za malokrvne ljudi z mrzlimi živci. To je delo za zdrave ljudi, ki imajo trde pesti, jeklene mišice, utrjene živce in pa robustno vest, kakor bi dejal Ibsen. To je delo za aktivne, vstvarjajoče ljudi in ne za modrijane in sanjače. Zato tudi duma, ta zbornica ideologov ni storila ves čas svojega obstanka drugega pozitivnega dela, nego vsprejela zakon, temeljem katerega se vlado pooblašča razdeliti podporo stradajočim. To je edino pozitivno delo razpušene dume, drugo so bile samo besede, divje, razburljive besede, podirajoče kritike in uničujoče obsodbe osebnosti in institucij, neizvedljivi in le prevečkrat nepotrebni predlogi, kateri bi predlagatelje same spravili v največjo zadrego, ako bi je car ali vlada ali „suvereni“ narod pozval, naj je spremene v dejanje. In takih predlogov ni bilo malo. Da samo enega omenim: razvlastitev zemlje in

nje razdelitev med kmete. Temu predlogu se že od daleč vidi, da so ga stavil, neizkušeni ideologi. Da imajo ruski kmetje premalo zemlje, državne in dvorske domene, cerkve, samostani in plemstvo pa preveč, je res in tu treba reforme, to je vlada priznala in obljubila razdeliti toliko in toliko državnega in dvorskega zemljišča med kmete. Ideologi so zahtevali vso zemljo za kmeta, češ, da se mu zamore samo tako pomagati. S tem bi pa v resnici kmetu prav malo pomagali, ker bi ga obremenili z ogromnimi plačili za zemljiško odvezo, katerih bi ne mogel zmagovati, dokler se ne nauči zemljo racionalno obdelovati. Nemškemu poljedelcu nese hektar zemlje trikrat toliko, kolikor Rusu v najplodnejših krajih Rusije. V nevednosti tičiti torej glavni vzrok pravilno se ponavlja jočih slabih letin in lakote na Ruskem. Dajte kmetu boljše in bolj praktične šole, to mu bode več pomagalo, kakor predlagana razdelitev vse ruske zemlje, katere itak ne zna in ne more obdelovati in izkoriščati. Dajte narodu dobre, vestne namestnike v vse okraje ruskega cesarstva, ki bodo razumeli potrebe naroda, ki bodo imeli smisel za gospodarski in kulturni napredek svojega okraja in cele države, namestnike, ki bodo imeli voljo in sredstva to svojo kulturno in politično misljo izvrševati — in videli bode, kako se bo probujal, kako vam bo pred očmi rasel ta mladi ruski velikan; splošna in enaka volilna pravica za oba spola, (katere nima še noben narod v Evropi), parlamentarna vlada, odprava smrtnih kazni, vsi ti zapadno evropski idejali pa nikakor ne sodijo za ruski narod, ki šteje še 90% anal-fabetov od vsega prebivalstva. Kdor hoče uspešno delovati, mora računati s faktičnim stanjem in pustiti sanje na stran.

Svetovno-politični pregled.

— **Koncentracija čeških strank.** V „Narodnih Listih“ priobčuje član mladočeške eksekutive dr. Skarda članek o koncentraciji čeških strank, v katerem članku kaže na nujno potrebo, da se združijo češke stranke v skupno operacijo proti koaliciji nemških strank.

— **Angleški kralj obišče našega cesarja,** kakor sporočajo dunajski listi, po končanem zdravljenju v Marijinih toplicah in pride v to svrhu dne 7. septembra v Schönbrunn.

— **Nova radikalna stranka na Ogrskem.** Iz Budimpešte poročajo, da se v gotovih političnih krogih namerava ustanoviti novo radikalno stranko, v kateri naj bi imele mesta vse radikalne stranke. V njej naj bi bili za-

stopani tudi mednarodna socijalna demokracija in delavska stranka. Tendenca te nove stranke stremi za tem, da se razbije koalicija in da se neodvisna stranka razcepi v več frakcij, kakor sredstvo za razcepljenje naj bi bila parola „radikalni liberalizem“.

— **Zdravje turskega sultana,** ki je zadnji čas nekaj obolel, se je že obrnilo na bolje.

— **Ruski car in sedanji položaj.** Car je zaslišal angleškega pisatelja Wallaca, Car je rekel, da ga nihče ni razumel in da je zato pesimističen. Popolnoma izmišljena so poročila časopisja, da namerava car odstopiti. — Car je pisal velikemu knezu Nikolaju pismo, v katerem mu naznanja, kake naloge da prevzame kot generalisimus. Za glavno nalogo naj smatra, da uvede zopet disciplino v armadi. Vse vojaške zadeve so podrejene novemu generalisimu. Civilne zadeve pa vodi prej ko slej ministrski svet. — Grof Heyden se je izjavil, da bodo podredili generalisimu one kraje, ki so v izjemnem stanju in pa vse nezanesljive province. Urad generalisima bo nekako domobransko ministstvo. Zdaj iščejo načelnika za novi urad, katerega pa opuste, ako ne dobe pripravne osebe.

— **Kmečki nemiri na Ruskem** se strahovito širijo. Oborožene kmečke četi, ki jim navadno načeljujejo revolucijonarji, ropajo in požigajo. Posebno v okraju Poltava so taki ropi na dnevnem rodu. Policija je prišla na sled obsežni kmečki zaroti.

— **Sprememba v mornaričnem ministertvu na Ruskem.** Komisija, ki preiskuje vojaške punte v Kronštatu, je nasetovala, naj se mornarični minister Birilev nadomesti z drugo osebo. Ministrstvo se je baje ponudilo admiralu Rozdestvenskemu. V Kronštatu je prišel carjev pobočnik knez Trubeckoj ter razdelil osebno kolajne vsem vojakom, ki so pomagali zatreti vojaški punt.

— **Finsko vojno sodišče v Helsingforsu** je obsodilo zaradi punta v trdnjavi Sveaborg dva poročnika in pet vojakov na smrt ter so bili takoj nato ustreljeni.

— **Preiskave radi punta mornarjev v Kronštatu** so končane in je njih posledica, da se začne početkom septembra velik proces proti 2000 mornarjem. Tri bojne ladje se radi množine njetnikov spremenene začasno v plavajoče ječe.

— **Ruski car odredil vojaško parado.** Prvikrat po vojski je car odredil, da se bo v Krasnem Selu vršila vojaška parada, pri kateri nastopi nad 50.000 vojakov.

— **Japonska in Kitajska.** Japonski minister vnanjih zadev vikonte Hayashi je javil kitajski vladi, da je

* Ta dopis prinašamo, ne v obrambo carizma in absolutizma, ampak da opozorimo čitatelje tudi na drugo stališče, s katerega se lahko promatrajo ruske razmere. V politiki je dobro, da se uvažujejo tudi nasprotnikovi nazor. Opomba uredništva.

Japonska voljna pripravljati ustanovitev kitajskega carinskega urada v Daljnem, zahteva pa, da isto stori kitajska vlada v obmejnih stacijah Mandžurije, da se postavi trgovski promet na ruskih in japonskih železnicah na enako podlago.

Dopisi.

Iz Mozirja. (II. Planinski raj Savinskega Sokola). Vsakdo je lahko posnel iz koledarja veselice v Savinjski dolini, da se narodno življenje med nami probuja, da raste v naših srcih narodni čut od dne do dne. Znano nam je tedaj že, da bo 19. avgust za nas velik narodni praznik. Naša srca koprne po nedolžnem, planinskem življenju, ki ga bomo živeli omenjeno nedeljo predpoldan vrh gorá, ko bo „Savinjska podružnica S. P. D.“ praznovala pri Mozirski koči nje desetletnico.

Ko se bo pa končalo slavlje „višine“, zdrsnemo čili Sokoli, v dolino, v prijazen trg Mozirje. Tu nas čaka nova zabava, sveže veselje. Dični naš Savinjski Sokol priredi svoj II. planinski raj na vrtu hotela pri Pošti.

Da bo prijetno, nam pač ni treba posebej omenjati, saj se še spominjamo I. planinskega raja, ki ga je priredil Sav. Sokol lansko jesen. Kakor je bilo divno v Ljubiji, še mikavnejše mora biti letos; velika skrb in požrtvovalnost pripravljalega odbora kaže na to. Vrle naše narodne dame nam bodo pomagale, ter skrbele, da doseže slavnost tem sijajnejše lice. — Krasni, zeleni paviljoni nas bodo pozdravljali. Tu bo čvrsta Sokolica postregla vsakomur s pristnim šampanjcem, tam ti bo pripela „rožica“ duhteči cvet na junaške prsi, kajti, naše devojke že sedaj pridno povijajo šopke iz pristnih savinjskih cvetk. Tam zopet bodeš dobil leka, s kojim si boš preganjal skrbi in neprijetne misli — v „tobakarni“ —, zopet drug paviljon ti bo nudil potrebnih dopisnic, po kojih boš lahko pošiljal svoja čustva tja, kamor ti srce velewa. Nad nami se bo zibalo zelenje, v kojega sredi bode bliščalo neštevilno raznobojnih lampijonov. Čarobna noč bo to, v vrtu zunaj pod milim nebom. Ko bo nam razsvetljeval bajno noč blede mesec, „poskusili bomo svojo srečo, „Ribarili“ bodemo! Da bo pa bogat naš ribji lov, v to je preskrbljeno. Saj imajo naše gore dokaj bistre vode, po koji šviga množica grbkih postrvij. Lahko se pa zgodi, da ima kdo večjo srečo; kiti bodo tudi dobili. Naši ribiči so nam vsega preskrbeli in nam bodo tudi pomagali. Na srečo tedaj! Ker pa bo, kakor videti preveč veselja, se lahko zgodi, da pride do boja! O, imamo pripravljene municije. Ne bo je zmanjkalo. Švigali bodo konfeti in serpentine. Konečno nas bo pa zazibal lahen valček, in veselje, rajanje, petje bo pozdravljala še zgodnja danica.

Prihitite tedaj, narodnjaki vse Savinjske doline, pridite pozdravit vrle Sokole, ki krepko in nenstrašeno delujejo ter žrtvujejo vse za svoj narod. S tem, da nas pridete v nedeljo 19. avgusta posetit, ne izpolnite samo svoje narodne dolžnosti, ne daste duška samo svojim notranjim čutom, ampak pokažete tudi, da vam je veliko na obstoju, žitju in bitju slovenskega Sokolstva ter s tem slovenskega ljudstva. Naš Sokol, ki sedaj trdno plapolá v sinjem planinskem zraku, nabavil si je zadnji čas orodje, na kojem bo krepil sebe in svoj naraščaj, ga vodil, vzgajal, mu širil duševni obzor ter ustvaril iz njega trdne, neomahljive može kremenitega značaja. Vse to pa stane ograbne vsote; čim večji bo obisk, tem lažje bomo premogli vse

gmotne ovire. Uljudno vabimo tedaj vse narodnjake, narodne gospe, mladeniče in devojke: pridite v sredo Sokolov in veselite se z njimi! Iz okolice naj ne izostane nihče! Kmetje! razvedrite se tudi vi v nedeljo po trdem delu dolgega tedna. Sosednja sokolska društva, pokažite svojo bratsko ljuba in sokolsko vzajemnost! Slavne požarne brambe, izrazite z obilno udeležbo Sokolstvu svojo naklonjenost. Roko v roki — naprej! Na mnogobrojno svidenje! 19. avgusta vse v Mozirje! Na zdar!

Št. Ilj v Slov. goricah.

Misleč, da bode kateri celjskih gospodov izletnikov podrobno poročal o naši narodni slavnosti, sem se s tem poročilom dokaj zakasnil. — Veliko veselje je zavladalo med šentiljskimi Slovenci, ko se je izvedelo, da nas 5. avgusta obiščejo „Sokoli“ in drugi bratje iz cele Spod. Štajerske. Takoj se je osnoval pod načelstvom g. Thalerja pripravljalni odbor, da se vse potrebno pripravi za dostojni sprejem milih gostov.

Cel teden pred veselico se je pridno pripravljala slavnostni prostor; vse je prišlo za delo, mlado in staro. Komite se tudi ni vstrašil velikih stroškov, ki so bili v zvezi z prirejanjem slavnosti. Omenimo samo, da je sam telovadni prostor, ozir. plesišče stalo 260 K. Vse priprave so zahtevale krog 700 K stroškov. S kakim strahom smo torej v soboto pred slavnostjo sprejeli hudo deževno burjo. A nismo se vstrašili, ko je postalo nebo spet vedro, delali smo kar ponoči in drugo jutro neprenehoma ter z zastavami in cvetjem krasili naš Št. Ilj. Že zjutraj zarano je grom topičev naznanjal, da se vrši ta dan v Št. Ilju nekaj izvanrednega.

Kak diven pogled je bil v jutro 5. avgusta z višine na naš Št. Ilj! Vse polno zastav po hišah, celo na visoko lipo in orjaški jesen so vstrajni naši fantje obesili velike trobojnice. Že okoli poldneva, ko je godba priigrala „Naprej“, se je ljudstva kar trlo okoli slavnostnega prostora. Krog pol 4. ure so se pripeljali na okinčanih vozovih iz Spielfelda čili Ljutomerski Sokoli. Sedaj smo jo mahnili proti kolodvoru k sprejemu celjskega „Sokola“. Ko pridrdra vlak, ljudstvo vriska samega veselja, godba zaigra „Naprej zastava slave“, cirberski župan g. Hauc pozdrvi došle brate, brat Sokol odzdravi.

Kako so zijali nemurji, ko se je vila nepregledna vrsta mimo kobače, na čelu godba in čili bratje Sokoli! Sprejem v Št. Ilju je bil nad vse ginljiv. Narodna dekleta so napravila špalir, iz okenj je letelo neprenehoma cvetje in šopki na Sokole, pozdravni „Živio“ in „Na zdar“ klci pa so tako glasni, da se niti zvok godbe ne sliši. Na slavnostnem odru pozdravi vrli šentiljski župan g. Thaler došle na pomoč prihitete brate. Odzdravi spet Sokol. Nato so se vrstile ljubke pesmice in vmes godba.

Z največjim zanimanjem pa je narod sledil telovadbi Sokolov. Le žal, da prostor za gledalce ni bil prikladen. Po telovadbi se je pričela prava ljudska veselica. Kdor je hotel, je videl v menežariji vsakovrstne pošasti; naselil se je ta dan v Št. Ilju tudi brivec Urban Kosmatodlak; kogar je mikalo, je lahko poskušal srečo v ribjem lovu itd.

Preskrbljeno je bilo tudi za uteho grla in želodca. V šotorih za jestvine so naše vrle gospe in gospodične izvršno stregle gostom. Omenim naj le gospe Bauman, Viher, Sprager, Gersak ter vrle naše mladenke Micko in Anico Krenovo, Žebotovo, Štelcerjevo, Fidlerjevo in druge. Posebno pridne

so bile v cvetličnem šotoru. Velike so tudi zasluge dobroznanega gostilničarja g. Celcerja, ki se je tolikanj trudil, da bi zadovoljil vse cenj. goste. Ko se je potem začelo staro in mlado pridno sukati na plesu, ko se je začela neprenehoma razlegati pesem slovenska, ljudstvo kar ni rado zapuščalo slavnostnega prostora. Le ko je krog 10. ure sokolska trobenta klicala čile brate domov, vzdignila se je velika množica in spremljala goste na kolodvor. Ah težka je bila ločitev!

Dosegli smo več kot smo mislili! Lep mir je vladal, ni nam trebalo orožnikov. Hvala in slava pa vsem ki so pripomogli k tej prekrasni narodni slavnosti!

Slovenske novice.

Štajersko.

— **Slovensko delavsko podporno društvo v Celju** se smatra dolžnim, z veseljem javiti, da je znatno povečalo svoje prostore. Ima sedaj dve veliki sobi, tako da so za manjše prireditve dovolj razsežni že društveni prostori sami. V poletju je gostom na razpolago tudi lep senčnat vrt. Društvo ima izvršno izvežban pevski zbor, kakor se je slovensko občinstvo v Celju in tudi drugod itak že moglo prepričati. Želeti je, da slovenski rodoljubi pristopajo kot člani društva ter obiskujejo društvene prostore, v katerih je čitalnica in tudi gostilna, v kateri se toči najboljši bizeljsko vino in vedno sveže pivo „Delniške družbe združenih pivovaren Žalec in Laški trg“.

— **Koliko je slovenskih srednješolcev na spodnjestajerskih šolah?** V Celju na višji gimnaziji 90, na samostojni nižji 193, v Mariboru 331, v Ptujju 35, na realki v Mariboru 7 — skupaj torej gimnazijalcev 650, realcev 7. — Nekoliko Slovencev bode tudi še na graških srednjih šolah, na trgovski in obrtni šoli v Gradcu — tako, da lahko računimo na 700 dijakov na srednjih in sorodnih šolah, kar je v primeri s številom slovenskega prebivalstva na Štajerskem malo; nerazmerje med gimnazijci in realci je še večje — in mi opozarjamo stariše, naj pošiljajo svoje otroke bolj v praktične šole, v realke, trgovske in obrtne šole, in ne samo v gimnazije. Odvetnikov, uradnikov in profesorjev bomo imeli kmalu dovolj; trgovcev, industrijalcev in podjetnikov pa nam primanjkuje.

— **Učiteljske službe** so razpisane na dvorazrednici v Št. Jerneju pri Konjicah (III. pl. razr.) in v Žrečah pri Konjicah (III. plač. razr.). Prošnje se imajo uposlati do 5. sept. na krajne šolske svete.

— **Vojaški pregledni (kontrolni) shodi** izostanejo vsled naročila vojnega ministrstva tudi letos. Glavni raport neaktivnih gazistov se vrši dne 4. novembra.

— **Živinski promet iz Štajerske na Hrvaško.** Zaradi rudeče boleznii je prepovedan uvoz svinj iz občin Laže, Padeški vrh v okraju Konjice, iz občin Slabotinici in Moravci v okraju Ljutomer ter iz občine Velenje.

— **Odpravljena je pasja kontumaca** za občine Št. Jur-trg in Št. Jur-okolico.

— **Petindvajsetletnico mature na učiteljišču v Mariboru** so praznovali v Mariboru dne 8. t. m. učitelji, ki so tam maturirali l. 1881. Skoro polnoštevilno so se zbrali, spominjali se v prijateljskem sestanku in pomenku mladih dijaških let, spominjali se svojih umrlih učiteljev Levičnika, Ehrata, Janežiča, Mikložiča in Haniša ter umrlih tovarišev Krajnca Pavla, Šumerja, Lobnika in Zadržavca. Dne 9. t. m. so napravili izlet v Kamnico, pozneje pa

so si ogledali dež. sadjerejsko in vinorejsko šolo mariborsko. — Zbrani so bili: šolski vodja Arnečič iz Pameč, nadučitelj Bauer iz Štrasa, nadučitelj Hofbauer iz Kamnika, nadučitelj Jug. iz Podoba, učitelj Karba iz Ljutomera, nadučitelj Kaučič iz Jurkloštra, nadučitelj Kellenberger iz Svečine, učitelj Kreinz iz Maribora, nadučitelj Leskovar iz Novecerkve, učitelj Levstik iz Celja, nadučitelj Nedok iz Radgone, nadučitelj Neuner iz Mute, nadučitelj Megla iz Št. Lenarta pri Vel. Nedelji, nadučitelj Pečovnik iz Št. Jurja ob Taboru, nadučitelj Pirch iz Konjic, nadučitelj Porekar iz Huma, nadučitelj Salamun od Sv. Miklavža pri Ormožu, nadučitelj nemške šole v Konjicah Seidler, šolski vodja Smolnikar iz Zavodne, nadučitelj Walter iz Nemške Bistrice, nadučitelj Weinhardt iz Dornave in nadučitelj Zotter iz Gomiljskega.

— **Na deželni sadjarski in vinorejski šoli v Mariboru** so obhajali v soboto že v novem poslopiju konec šolskega leta. Bilo je začetkom leta 54 učencev, od teh 37 Slovencev in 17 Nemcev. Koncem leta jih je bilo 49. Kakor razvidno, obiskujejo naši fantje prav pridno to šolo, — na kateri se vse poučuje nemški. Tem glasnejši mora biti naš opomin na dež. odbor: da izpolni naloženo mu nalogo, ustanoviti slovensko kmetijsko šolo za Spod. Štajersko v najkrajšem času.

— **Iz Radince pri Radgoni** nam pišejo: Zadnji čas je bil, da je poštno ravnateljstvo ngodilo želji ogorčenega prebivalstva, ter premestilo splošno sovrážnega poštarja Edvarda Pascha od nas v Mislinjo. Seveda ne moremo čestitati tamošnjim Slovincem na pridobitvi, ampak voščimo zagriženemu sovrážniku našega naroda v Mislinji ravno takšen odpor slovenskega prebivalstva zoper njegova drzna izzivanja, kakor ga je našel pri nas, in prepričani smo, da poštno ravnateljstvo ne bo kazalo dolgo drznega čela pustiti izzivača na slovenskih tleh. Mi si oddahnemo, in upamo, da nam da poštno ravnateljstvo nepristranskega uradnika, večšega slovensčini.

— **Zavetišče za osirotele otroke ptujskega okraja** ustanove v Ptujju.

— **Sv. Lovrene v Slovenskih goricah.** V četrtek dne 9. t. m. je razsajala nad našo vasjo huda nevihta. Pogubonosni oblaki so plavali nad obzorjem, a pregnali so jih s streljanjem. Toče smo bili obvarovani, a strela je vendar zahtevala svojo žrtev. Proti večeru se je vračalo nekaj ljudi iz toplih domov. Med njimi je bila tudi 35 letna Marija Bec. Odstranila se je z voza za kakih 10 korakov. V tem udari strela in nesrečnica se zgrudi mrtva na tla.

— **Jesenska konjska dirka na Cvenu pri Ljutomeru** je v nedeljo, dne 2. septembra ob 3. uri popoldne.

I. Vožnja s prvinci. 350 K; od teh dal 300 K v. štaj. dež. zbor in 50 K dunajsko dir. društvo. Za 3 do 6 letne na Štajerskem rojene in izrejene žrebce in žrebice, ki še pri nobeni dirki niso tekmovali in so v lasti kmetskih posestnikov. Daljava 2000 m. Triletnim 50 m. štiriletnim 24 m. ngodnosti. 120 K in zastavo prvemu, 80, 60, 40, 30, 20 K. Vloge 6 K. Neobdarovanim 4 K nazaj.

II. Državno darilo. 500 K. dalo vis. c. k. poljedelsko ministrstvo. Za 3 do 10 letne na Štajerskem rojene in izrejene kobile in žrebce, ki so v lasti kmetskih posestnikov. Daljava 2660 met. Za vsakih dobljenih 100 K po 15 m. doklade, toda ne čez 450 m. Triletnim 50 m. dovoljeno, 200 kron in zastavo prvemu, 100, 80, 60, 40, 20 K. Vloge 6 K. Neobdarovanim 4 K nazaj.

III. Dopolnilna vožnja. Pet častnih daril v vrednosti 300 K. Od teh dalo Badensko dirk. društvo 150 kron in Ljutomersko dirk. društvo 150 kron. Za 3 do 8 letne cislitvanske kobile in žrebce. Prvoobdarovana v prejšnjih dveh vožnjah od te vožnje izločena.

Daljava 2000 met. Za dobljenih vsakih 100 K po 25 m doklade, toda ne čez 350 m. Triletnim 50 m, štiriletnim 25 m ugodnosti. En gyg prvemu, amer. vprego in eno uro drugemu, amer. vprego tretjemu, rumene dvojne vskrižne vaje četrtemu, rum. vskrižne vaje petemu. Vloge 5 K. Neobdarovanim 3 K nazaj.

Zadnji zglasilni termin v petek 31. avg. ob 12. opoldne.

Občna določila.

Prijave je pošiljati z vlogo in natančnim dokazom plemenā g. M. Semliču v Ljutomeru. Tudi barve dress-a, v katerem hoče voziti, je natanko označiti. Vsi prijavljeni morajo dne 31. avgusta ob 5. uri zvečer svoje konje na dirkališču živinozdravniku v pregled postaviti.

Ob dveh popoldne si mora vsaki vozeč na dan dirke po številko in program priti. Vspored vožnje določi društvo. Od daril se odtegne 10% v korist društvene blagajne. Vobče veljajo pravila dunajskega dirk. društva. Dirkališče je vozcem zadnjih 8 dni na razpolago.

Za dirk. društvo:

Jos. Mursa predsednik.

— **Umrila je v Brunecku** grofica Leopoldina Ceschi a Santa Croce, rojena grofica Thurn-Hohenstein. Pokojnica je bila soproga nekdanjega tržaškega namestnika grofa Ceschi in mati grofice Attems, soproge dvornega svetnika in voditelja glavarstva v Goim grofa Henrika Attems.

— **Umril je v Gradcu** glasbenik in hišni posestnik Karl Prager v 68. letu starosti dne 12. t. m. — Dne 13. t. m. je umrl istotam finančni koncipist dr. Oskar Schmelzer v 31. letu starosti. — Dne 13. t. m. je umrl istotam vpokojeni c. kr. pisarniški ravnatelj deželnega nadsodišča, g. Franc Appelman v 77. letu starosti.

— **Za 40letno zvesto službovanje odlikovan** je bil s častno medaljo vpokojeni poštni kontrolor Karel Keiter v Gradcu.

— **Konec ljubezenske drame v Gradcu.** Sporoča se, da zapusti te dni, kakor smo že včeraj omenili, Marija Bozenbaum, (ki jo je obstrelil Alojz Nežmah, kateri je tudi sebe obstrelil in vsled tega oslepel), te dni graško bolnišnico, da je pa popolnoma oglušela.

— **V nesramno hišo v Carigrad** hotela spraviti neka kupčevalka z dekletom 29 letno lepo Frančiško Beinsip iz Gradca. Dekle je zadnji čas hodilo z neko pevsko družbo in je bilo odkupljeno za 2000 frankov. Vendar se je posrečilo, jo rešiti iz krempļjev brezvestnice.

Kranjsko.

— **Vilharjeva slavnost v Postojni** bila je pravi izraz ljubezni in spoštovanja, katero goji ves slovenski narod za človeka, v katerem so posebljene in oživljene vse najlepše in najljubeznivejše lastnosti Notranjcev, jedrega najbolj simpatičnih in najbolj nadarjenih slovenskih plemen. V Miroslavu Vilharju vidimo takorekoč koncentrirane vse lastnosti notranjskega prebivalstva in notranjske dežele — ljubeznivost, živahnost, dovtetnost za lepo in dobro, nežnost čuvstvovanja, brez ostudne sentimentalnosti, resno odločnost in nepodajnost brez robatosti in odurnosti, možko samozavest in viteško uljudnost nasproti tujcu, odkrito priznavanje tujih zaslug, a tudi

neporušno vero v svojo vrednost, jasno poznavanje svojih pravic in odločno zahtevanje, da mu vsakdo da, kar mu gre. Vse to se izraža v Vilharju kot človeku, pesniku, glasbeniku, politiku in grajščaku. Vse najlepše lastnosti notranjskega značaja, najpresrečnejša svojstva narodne duše notranjskega ljudstva zljala in spojila so se v Vilharju v harmonično celoto, on je genij svojega ljudstva, on je njegov pravi predstavitelj. Svojim pesmam je sam skladal naprave, katere popeva danes ves slovenski narod. Ni ga pesnika, ni skladatelja na slovanskem jugu, katerega pesmi bi bile prešle v toliki meri v narod ter postale v resnici narodne, kakor baš Vilharjeve. Vilharjeva pesem nas spremlja v resnih in veselih, nežnih in slavnostno navdušenih trenutkih življenja, on je našel za vsako misel pravo besedo, za vsak občutek primeren raven, zato nam je prešel v meso in kri, napolnil nam glavo in srce. A ne samo pesnik in glasbenik, Vilhar je bil tudi glasitelj naših misli, branitelj naših pravic, učil nas je gospodariti, obdelovati polja in gojiti živino kot veleposestnik in grajščak, učil nas upravljati svoje občine kot župan na Knežaku, branil je naše pravice in zastopal naše koristi kot poslanec v deželnem zboru kranjskem od l. 1861 naprej, da, tudi kot časnikar je zastavil svoje pero za Slovence založivši z velikimi denarnimi žrtvami z Levstikom politični list „Naprej“, kateri je pa Slovincem sovražna vlada v 9 mesecih zatrla in Vilharja so v neki tiskovni pravdi obsodili na 6 tednov ječe, katere je tudi odsedel na Žabjaku v Ljubljani.

Temu izrednemu možu, pesniku, glasbeniku in politiku, tej sintezi notranjskega človeka, postavili so na najlepšem trgu v Postojni spomenik, katerega sta po načrtu arhitekta Jagra izdelala iz kraške skale kamenar Caharija in kipar Repič. Slavnosti se je udeležilo nad 5000 ljudi iz Notranjske in cele Slovenije. Iz Ljubljane in Trsta so prišli udeležniki s posebnimi vlaki, nad 50 društev je bilo zastopanih, deloma korporativno, deloma po deputacijah. Slavnostni govor je imel g. dr. Tomišek, ki je s krasnimi besedami načrtal Vilharjevo osebnost.

Spomenik je vreden Vilharja; kakor napajajo njegova dela naša srca in naše duše z radostjo in uteho, napajal bode vrelec zbrane pitne vode, vroč iz spomenika, žejno ljudstvo, ter ga krepil za trdo pozemsko delo. — Odkritja se je udeležil tudi slavljencev sin Fr. Ser. Tilhar, slavni mož skladatelj, katerega slavnostno kantato so kaj krasno zapela združena pevska društva pod vodstvom g. Kubište.

Popoldne bila je velika narodna slavnost na travniku pri „Kroni“. Vsi udeleženci so se pa vrnili z zavestjo, da je bila to ena najlepših, najpresrečnejših slavnosti, kar se jih je kedaj slavilo na slovenskih tleh, kar je pa tudi čisto naravno, saj je veljala eni najljubeznivejših in najbolj harmonični slovenski osebnosti v minolem stoletju.

— **Miroslav Vilhar** je bil rojen 1818. l. na Kalcu na Notranjskem, študiral je v Postojni, Št. Pavlu, v Ljubljani — prava v Gradcu. Po zvršenih pravnih študijah je ostal doma ter sam upravljal svoje posestvo. Izdal je svoje pesmi, več dram in iger, katere še danes radi igrajo. Umril je 1871 l.

— **Najbolj znane Vilharjeve pesmi** so: „Po jezeru bliz Triglava“, „Mila, mila lunica“, „Ko tičica sem pevala, sem sladke sanje sanjala“, „Pijmo ga, pijmo, dokler živimo“, „Zagorska“. Vse te in še mnogo drugih Vilharjevih pesmij so danes popolnoma narodne ne samo po vsem Slovenskem, ampak tudi po Hrvaškem.

— **Novi divizionar** ljubljanske divizije generalmajor Dillman pl. Dillmont je prišel dne 12. t. m. z družino v Ljubljano.

— **Velik požar.** V sredo 8. t. m. je jel v Loki pri Črnomlju goret pod posestnika Jurja Žuniča. Ogenj se je kmalu razširil in je vničil vsa Žuničeva poslopja z vsem, kar je bilo v njih. Ker se požar ni dal lokalizovati, so zgorela tudi vsa sosedna poslopja posestnikov Jakoviča, Agniča, Štajerja, Tudiča, Speharja in Milkoviča. Škode je 57.600 K, zavarovalnina pa znaša 6.400 K. Ogenj je zanetil Žuničev 6 letni sinček.

— **Novorojenca v reki Bistrici** našli so pred nekaj dnevi. Orožništvo je dognalo, da je posestnikova žena Cecilija Volkar v Trziču svoje dete najprej zakopala in potem vrgla v Bistrico. Sodijo, da je žena umobolna.

Koroško.

— **Umril je Wolfsbergu** dne 12. t. m. vpokojeni c. in kr. kapitan redovne ladije, g. Franc Anton pl. Pirkershausen v 64. letu starosti.

— **Kneža.** (Toča). V soboto popoldne je tudi nas toča obiskala. Zgornja Kneža in Zgornje Krčanje so največ trpele. Prej smo se veselili, da nam bo Bog vsaj letos dobro leto dal, tedaj zdaj moramo s solznimi očmi gledati, ko nam je vse naše upanje po vodi splavalo. Škoda je precejšnja.

— **Rimska tla iz mozaika** so našli blizu Globasnice.

— **Prevalje.** Dne 31. julija t. l. je umrla gospa J. Jarič, žena g. Ferdinanda Jariča, nadučitelja v pokoju.

— **Slovenji Plajberg.** (Nesreča v gorah.) Na južni strani Rtače so našli mrtvega 40 let starega pastirja Ogrisove planine, Gregorja Oraša. Iskal je na gori planinke (Edelweis) in se je ponesrečil. Truplo je bilo grozno poškodovano. Spravili so ga v dolino in ga pokopali v Slovenjem Plajbergu.

— **Štosava pri Podklostru.** Dne 6. avgusta t. l. je začelo pri nas goret. Pogorelo je 6 poslopij. Požarni brambe, ki so prišle na pomoč, so pridno delale, kar je bilo še mogoče rešiti, so rešile, toda primanjkovalo je vode za gašenje. Štiri poslopja so ostala ne; poškodovana. Ljudje so se rešili. Zgori ni nihče. Nekaj živine je zgorelo. Beda je velika in pomoč potrebna!

Svetovne vesti.

— **Savski most pogorel.** V četrtek je pogorel most v Bosanskem Brodu čez Savo. Gorela so tudi petrolna skladišča. Škoda je velika.

— **O katastrofi parnika „Sirio“.** Doslej se je nabralo za ponesrečence s parnika „Sirio“ 14.0000 pezet. Neki list piše, da je neki potapljač, ki je preiskal potopljeni parnik, poročal, da se v njem nahaja 70 mrličev. Sodijo, da bo treba potopljeni parnik, ki tiči med dvema stenama, razstreljati z dinamitom.

— **Koliko zemlje imajo Židje na Ogrskem?** Pred 50 leti niso imeli ni pedi zemlje na Ogrskem. Leta 1900 so bili lastniki 130.965.000 oral zemlje. Da se bolje umeje, kaj to pomenja, treba vedeti, da ima ogrsko plemstvo 217.498.500 oral zemlje, državni erar 139.320.550, kat. cerkev 120.160.600, dobroteljni zavodi 12.400.000. Židje so torej gospodarji tolike zemlje, kolikor je ima država, več nego katoliška hierarhija na Ogrskem. Ali to še ni vse. Leta 1900 je bilo od 4861 zakupnikov zemlje 3170 Židov, ki so imeli v zakupu 167.537.000 oralov zemlje. Ako se to površino prišteje židovski lastnini, so imeli Židje v rokah 300 milijonov oral zemlje, in sicer naj-

bolje zemlje: to je torej toliko, kolikor je ima vse plemstvo in katoliška cerkev skupaj. Ako pojde tako naprej, bo v 50 letih vsa ogrska zemlja v židovskih rokah.

— **Hrvaška in Slavonija** sta na zadnjem ljudskem štetju imeli 2.416.304 duš. Po izveštvju hrvaškega statističnega urada za mesec maj 1906. je pa bilo 2.537.349 duš, to je za 121.045 več nego leta 1900. Zagreb je imel koncem maja t. l. 69.045 prebivalcev.

— **Izvoz vina iz Poreča.** Mesca julija so parniki „istrsko-tržaškega“ in „ogrsko-hrvaškega“ društva izvozili iz Poreča skupno 3398'90 hektolitrov vina in sicer v Trst 1997'20 hl, v Pulo 659'20 hl, na Reko 742'50 hl; v istem mescu lanskega leta je bilo izvoženo skupno 4194'30 hl in sicer v Trst 255'50, v Pulo 933'50, na Reko 710'30 hl.

— **Dalmacija,** novo paroplovno društvo, prevzema ves promet med Trstom, Pulo in Dalmacijo. Združila so se v novem društvu vsa stara dalmatinska društva. Akcijski kapital znaša 12 milijonov, od katerih se ima uplačati sedaj le 8.600.000 K. — Novo društvo bode dobivalo od vlade 1 in pol milijona kron subvencije na leto, v tej je ušteda tudi nagrada za prevažanje pošte. „Dalmacija“ bode pošljala vsak dan en brzi parnik iz Trsta v Dalmacijo; „Lloyd“ pošlja do sedaj le dva taka na teden. Nadjamo se, da so hrvaški in slovenski kapitalisti skrbeli za to, da so si v novem društvu osigurali prvo besedo.

— **Jubilej loterije v Avstriji.** Pred štirimi leti (l. 1902) praznoval se je stoipetdeseti jubilej, odkar se je upeljala takoimenovana „mala loterija“ v Avstriji. Dne 21. vinotoka l. 1752. ustanovila se je ta naprava na Dunaju in v prvo izročena bila v oskrbo plemkinji Catoldino. Za dve leti pozneje se je ustanovila v Pragi, leta 1762 v Gradcu, l. 1771 v Brnu, l. 1778 v Lincu, l. 1810 v Budimpešti in naposled v Trstu leta 1818. Do leta 1811 bila je ta naprava zasebna last in nekako krošnjarenje; takrat pa je dne 13. sušca bila proglašena kot državna zadeva in podrejena oblastim. Takšen je bil začetek te naprave, kakšen pa bode konec, to sam Bog ve.

— **Pomoček proti kačjemu strupu.** Profesor Calmette iznašel je proti kačjemu strupu prav priprosti pomoček. To je raztoplina klorovega apna. Mala množina tega se zmeša z vrolo vodo in potem maže ali umiva rano in okoli nje, pa se kmalo ustavi otok (oteklina) od strupa. Vlada avstrijska baje v kratkem času namerava izdati potrebne odločbe, ker je posebno v zadnjih letih umrlo tukaj veliko ljudi vsled upičenja od knč. V krajih kjer je te golazni dosti, bilo bi dobro, da bi se imenovano zdravilo priskrbelo za dom, za slučaj nesreče. Dobiva se — klorovo apno — navadno v lekarnah, ali tudi v večjih prodajalnicah.

— **Noblova „mirovna nagrada“** se letos prisodi predsedniku Rooseveltu v priznanje njegovih zaslug, da se je sklenil rusko-japonski mir.

— **Zopet velika škoda na Milanski razstavi.** Nad milansko razstavo se je utrgal oblak. Škoda je velika. Mornariški paviljon je razrušen, jako je poškodovan francoski umetniški oddelek in francoski oddelek za dekorativno umetnost. Tudi belgijski paviljon je poškodovan.

— **Stanje vinogradov v Dalmaciji** je v obče povoljno. Izvzemši krajev, ki so okuženi s filoksero, kaže doslej trta povsod dobro. Bolezni na grozdju ni mnogo. Peronospora so vinograde ubranili s škropljenjem. Suša ni tega leta škodila trti, ker ni doslej bilo še take vročine, kakor druga leta.

— Umrl je veliki proš metropolitanski kapitelj v Granu na Ogrskem, titularni škof Anton Sejanski.

— Kongres mednarodne zveze zobozdravnikov so otvorili v Curihu 8. t. m.

— Spiritist Papus je zapustil Petrov dvorec. Car ga je odpustil milostno. Moral je biti zadovoljen z njim, ker mu je dal honorar 50.000 rubljev.

— Prijeli so dva francoska ogleduha, brata Gith, pri trdnjavi Strassburg, ki sta opazovala oblegavalne vaje pri trdnjavi.

— Tri osebe zgorele so pri požaru tovarne špirta v berlinskem predmestju Schöneberg.

— Velika tatvina. V Bordeaux so ukradli nekemu zlatarju lepoticja v vrednosti 250.000 frankov.

— Zverinski oče. Blizu Frankobroda je tovarniški delavec Weyl v pijanosti zlorabil svojo 13letno hčer, potem jo pa grozno razmesaril. Odsekal ji je glavo, noge in roke ter ji razparal trebuh.

— Nov otok. V Tihem morju blizu otokov Aleutov so našli ribiči nov otok, ki je nastal vsled vulkanskih izbruhov. Otok obsega več hektarjev površine, a morje je bilo, ko so našli otok, tako vroče, da se ni upal približati nihče otoku. Ribiči so krstili otok na ime predsednika Roosevelta.

— Petdesetletnico svojega ob- stanka praznuje letos ena največjih in najvažnejših strok kemične industrije, namreč: izdelovanje katranovih barv. Oče in ustanovitelj te, dandanes po vsem svetu razširjene industrije je Anglež William Henry Perkin. To velevažno iznajdbo je napravil kot 17letni mladenič. Vse svoje življenje je posvetil vedi in praksi ter je prouzročil v industriji pravo pravcato revolucijo. Pred Perkinom so v industrijalnih laboratorijih kar na slepo poskušali brez sistema in cilja, in če so kaj dobrega iznašli, bilo je to le po sreči in slučajno. Perkin je bil prvi, ki je uvedel v tovarniške laboratorije znanstveno izšolane kemike, kateri postopajo v svojih poskusih po strogo znanstvenih načelih in vsled tega rešujejo dane naloge in probleme, odgovarjajoče pravim potrebam življenja, ne prepuščajo pa več svojih iznajdb slučaju in naključju. Kemiki vsega sveta so Perkina ob tej petdesetletnici počastili — angleški kralj ga je tudi odlikoval.

— Mladeniška razposajenost. Profesor Trognon, vzgojitelj prince Louisa Filipa, je poučeval poprej na gimnaziji v Langresu. Ko je reko jutro stopil v svoj razred, zagledal je za katedrom osla, ki so ga učenci posadili tako na stol, da je imel le glavo in prednji nogi na katedru, kakor bi nadzoroval razred. Trognon je takoj razumel namen. Prijel je zopet za kljuko, rekoč: „Vidim, da že imate učitelja, ki je kakor nalašč za vas, zato si ga le pridržite.“

— Velik škandal se je razkril v angleški kolonijski upravi. Država je osleparjena za 40 milijonov. Zapletenih je v afero več višjih častnikov.

— Urvi telefon pod vodo so položili preko Bodenskega jezera.

— Telefonske pristojbine se znižajo v Avstriji že baje meseca oktobra t. l.

— Navihana sleparka je bila vsekakor gospa Helena Hamilton v New Yorku; njena sleparstva se bodo v kratkem obravnavala pred sodnijo. Gospa Hamilton, izredno lepa dama, je dajala v časopise naznanila, da se boče močiti. Na ta način je ogoljufala stotine moških za lepa, draga darila in tudi za večje svote denarja. Sokriv je tudi njen mož, ki je igral ob času sprejemov raznih „snubačev“ — portirja.

— Knjige in izobrazba v Ameriki. Proizvajanje knjig v Ameriki je zelo poskočilo. Dočim je leta 1880 prišla ena knjiga na 15.568 prebivalcev, proizvajalo se je leta 1900 že toliko knjig, da pride ena knjiga na 11.726 prebivalcev. Število analfabetov se je v tem času znižalo od 17 na 10%, dasi še vedno nimajo prave šolske obveznosti. Tako je n. p. samo v New-Yorku 100.000 otrok, ki ne obiskujejo šole.

— Nesreča v rudniku. V rudniku Kattoris v pruski Šleziji se je utrgal vijak in je bilo ubitih 15 rudarjev.

— Nadvojvodinja Marija Valerija je povila hčerko, ne sina.

— Požar v Dubrovniku. V Dubrovniku so zgoreli prostori hrvatske delavske zadrage.

— Obletnico papeževskega kronanja so praznovali dne 9. t. m. v Sistijski kapeli s slovesno službo božjo, ki so se je udeležili papež, v Rimu bivajoči kardinali in škofje, diplomatje in plemstvo.

— Lakota na Japonskem. Škof Berlicz v Hokudatu je izdal oklic za pomoč prebivalstva, ki trpi lakoto. Čez 700.000 ljudi na Japonskem trpi krajno lakoto, umirajo gladu, jedo travo in korenine. Minisijonarji store vse, da bi jim pomagali.

— Trdovratni samomorilec. Vojak 37. pešpolka v Velikem Varadinu na Ogrskem, Kristan, je pred par dnevi nastopil službo. Takoj prvi dan si je prerezal z britvo žile, a so ga rešili. Drugi dan pa je skočil z okna v drugem nadstropju, ravno ko je šel mimo polkovnik. Padel je polkovniku ravno na glavo, ne da bi ga bil poškodoval; sam pa je imel zlomljene nde.

— Blazni orožnik ustrelil 7 oseb. V Ludas-Pusztu na Ogrskem je orožnik Kiskovaes v blaznosti ustrelil 7 oseb. 4 od teh se bore s smrtjo. Ker orožništvo blaznemu ni moglo do živega, so ga ustrelili.

— Smrt odličnega bolgarskega vojvode. Odlični bolgarski vojvoda Černoapejev je s tremi prijatelji padel pri vasi Krkliše v strumiški kazi. Smrt Černoapejeva je ogromna ogromna izguba za bolgarske revolucionarno organizacijo.

— Dediči se iščejo za 60 milijonov kron. V Peterburgu je umrl generalni ameriški konzul Jurij Pomuž, ki je rodom Mažar. Leta 1848 je stal v vrsti revolucionarjev in ko so bili ti zmagani, je odpotoval v Ameriko. Z denarjem upravljajo zdaj oblasti v Washingtonu. Dozdaj se je oglasilo 11 dedičev.

— Čigavo je truplo? Leta 1903 so našli zelo razmesarjeno žensko truplo blizu Szegedina. Ker ni bilo mogoče trupla spoznati in je bila isti čas izginila iz Szegedina Ana Berkenjci, so odredili, da je ta ubita. No, zdaj se je Ana vrnila na začudenje vseh. A nič manj ni bila začudena sama, ko so ji pripovedovali nenavadno povest. Zdaj zopet ne vedo, čigavo je bilo truplo.

— Zvest pes. Neki slikar v Parizu je pozval svojega prijatelja v svoj atelje, kjer sta se za kratek čas dvojevala. Imel pa je zelo zvestega psa, ki se je med sabljanjem zbudil in napadel slikarjevega prijatelja, meneč, da je ta napadel gospodarja. Pregriznil mu je vrat, da je ta vsled rane kmalu umrl. Slikar je nato ustrelil psa, ki mu je umoril dragega prijatelja.

— Kar bodete zavezali, bode zvezano, kar bodete razvezali, bode razvezano. Avstrijska postava prepo- veduje kakor zapovedi rimskokatoliške cerkve zakon, v katerem bi bil eden zakonski kristjan, drug pa ne, ampak n. pr. Jud. Kljub temu je avstrijski Jud A. v Kairu v Egiptu poročen bil v rimskokatoliški cerkvi od tamošnjega rimskokatoliškega župnika po odobrenju sv. očeta papeža in avstrijske vlade z rimskokatoliško Francozinjo in tako živi judovsk mož iz Avstrije s katoliško ženo iz Francoskega v veljavnem zakonu. Zgodilo se je to tako. Jud je prosil naravnost sv. očeta rimskega papeža, da mu dovoli v zakon vzeti katoličanko iz Francoskega. Papež je dovolil. Na to je tudi c. kr. namestništvo v Trstu spregledalo zakonski zadržek različnosti vere. Jud in katoličanka sta ostala oba zvesta vsak svoji veri in sta vendar od papeža in cesarske oblasti priznana za- konska.

— Novo kraljestvo, Danski kralj Friderik VIII. baje izpolni v kratkem željo prebivalstva na otoku Island, kateri pripada danski državi, in se bo imenoval poleg drugih naslovov tudi „kralj islandski“. Kakor znano, upravlja Islandijo posebni minister. Od 1. febr. 1904 je kot tak prvi islandski rojak Hannes Hafstein in prebiva v glavnem mestu Islandije Reykjaviku.

— Za avtomobiliste izda justično ministrstvo v najkrajšem času poseben zakon, ki daje vsakomur, ki mu napravi avtomobilist škodo, pravico, za- staviti avtomobil, dokler se mu škoda ne povrne.

— Senzacionalni samomor. V Jasse-ju se je te dni z revolverjem ustrelil romunski generalni državni pravdnik dr. Teodor Mindra. Ta samomor visokega pravosodnega dostojanstvenika je vzbudil v romunskih krogih veliko senzacijo.

— Najbolj natančna vaga na svetu. Kot taka bi se mogla imenovati tehtnica, katero je dala napraviti neka angleška banka. Ta je tako natančna, da če se priloži nanjo poštna znamka, zruce ali tudi — la:, vse natančno odloči njena mera. Na tej vagi se odprari nad 200 kilogramov čistega srebra ali — zlata na leto; nje slabost baje ne napravi do 10 miligramov. Ako je teža čez 200 kilogramov, n- znanja to v nalašč narejeni zvonec. Visokost te tehtnice je 2'20 m, teža nje dne toni in stane 16.000 kron.

Štiri izložne omare, veliko ogledalo, liha nove bane za kopanje in velika kletna se takoj odda pri P. Kostiču v Celju. 152-32

Skrb vsake gospodinjice je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

Je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvajanja okusna, zdravju v prospeh in poceni, ima torej neprecenljivo prednost za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavojce z varstveno znamko župnik Kneipp

Salame fine ogrske gld. 1'75; izgnjati zelo priljubljene gld. 1'30; dunajske 86 kr.; bolj fine gld. 1'15 za kilo.

Gnjat à la Praga 1 gld.; brez kosti gl. 1'30 pleče brez kosti 95 kr.; suho meso 86 kr.; slanina 88 kr. glavina fina 50 kr. za kilo.

— Fine kranjske **klobase**, vel. ena 30 k.

Slivovka brinjevec, gld. 1'20 liter pošilja s postulat povzajem od 5 kil naprej (107) 114

Janko Ev. Sric v Kranju.

Ustanovljena leta 1885. Mnogo priznanj & doposlanem blagu. — Kupujem pa vedno

brinjevo olje.

LEPO MALO POSESTVO

z lepo zidano in opeko krito hišo (Hochparterre), ki ima 4 lepe sobe, 2 kuhinji, spodaj 3 bokane kleti in druge potrebne prostore; zraven je vrt za zelenjavo, 1 velik lep sadovnik z lepo košenino, njive, pašniki in lep gozd posebej kar meri skupaj okoli 5 oralov. Na lepem prijaznem hribčku in zdravem kraju, blizu okr. ceste, 10 minut od župnijske cerkve sv. Vid p. Grobelno in kakih 15 minut od trga Šmarje pri Jelšah, kjer je tudi kolodvor, oddaljeno in je za kakega penzionista ali obrtnika najbolj primerno, se radi službenih razmer, kakor leži in stoji, za jako nizko ceno (2400 gld.) proda. Plačilo po dogovoru. Več se izve v **občinski pisarni okolice Šmarje pri Jelšah.**

Prigoroča se p. n. g. duhovnikom, slav. učiteljstvu, pisateljstvu in p. n. občinstvu za vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do najmodernejše oblike. Motorni, oz. električni obrat. Najmodernejša črka. Najnovejši stroji. Hitra in okusna izvršitev tudi največjih del.

V zalogi ima in tiska v več barvah izdelane krasne diplome. Dalje uradne tiskovine, kuverte, račune, pisane papirje, cenike, etikete, bolete, jedilne liste, časopise, knjige, brošurice, cirkularje, reklamne liste, lepake, opomine, vabila, pedebice, spovedne listke, razglednice, vizitke, poročna naznanila, vabila, letna poročila, prospekte, vstopnice, dekrete, vožne listke, mrtvaške liste, hranilne knjižice, družne knjižice, posojilniške tiskovine, računske skope, vse šolske tiskovine, izpričevala, sprejemnice, tabele, tiskovine in vse potrebščine za urade ter sploh vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari.

ZVEZNA TISKARNA

EYE